

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen tar sig friheten att återkomma, denna gång med delvis självskrivet material.

Sålunda är det återigen hög tid att slipa ordbehandlaren och därur frambringa den typ av lagom långa bidrag som är alldeles särskilt välkommen.

Själv har föreståndaren försjunkit i en samling iakttagelser från filmens värld, tydliggjorda å den bokmärkesvärda hemsidan *Movie Cliches List*

<http://www.like.it/vertigo/cliches.html>

som i alfabetisk ordning förtecknar en hel del av de vanligaste onaturlagar som gäller på vita duken.

Under rubriken »Kikare och glasögon» noteras t ex att alla glasögonbärare i filmer är datornördar och/eller »intelligenta» medan actionhjältar över huvud taget inte visar sig i glasögon (så icke heller Stålmannen innan han hunnit klä om). De glasögon som används har dessutom den unika egenskapen att aldrig bli immiga när någon, agent eller inte, kommer in från kylan. Beträffande kikare noteras det intressanta förhållandet att skurken alltid begår mordet mitt framför fönstret precis när någon med kikare tittar ditåt – och då alltid ser scenen i två cirklar som delvis sammanfaller istället för i en enda.

Intressanta förhållanden råder under rubriken »biologi och genetik». Här gäller t ex att åtminstone en i ett identiskt par av tvillingar obönhörligen blir ond. Radioaktiv strålning orsakar förvisso mutationer, men inte hos den framtida avkomman utan hos filmpersonerna här och nu. På film visar nyfödda spädbarn ständigt framfötterna genom att jollra, krypa (!) och kunna hålla huvudet stadigt.

Vad gäller »kroppsliga funktioner» noteras att folk på film aldrig hostar, nyser, snyter sig eller visar tecken på något annat än fullständigt god hälsa. Det enda undantaget är döende personer, hos vilka hosta regelmässigt är ett symptom på ett begynnande terminalt stadium. Menstruation är okänt på film, och på vita duken kan folk äta hur mycket som helst utan att någonsin behöva uppsöka toaletten. Uppkastningar återges som ett avlågset spolljud från badrummet.

Avdelningen återges möjligheten att återkomma.

Om nedsvalda föremål och en mystisk skeppare

Med stort intresse läste jag Bengt Lagerkvists tankeväckande artikel om pansarkryssaren, som vände sig i caecum på kapten Nemo (avdelningen nr 8/97).

Jag erinrar mig hurusom jag under »Tapiren», den fruktade och älskade kirurgchefen vid Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus, utförde en studie om nedsvalda föremåls öden. Jag gick igenom tio års journaler – dammiga luntor; inga dataskärmar här, inte – rörande ineliggande observation av nedsvalda föremål samt deras barnsliga gastrointestinala temporära förvaringsplatser.

Jag minns inte hur många ungar som observerades, säkert hundratals. Där emot minns jag att elva opererades, när det nedsvalda legat stilla i några veckor. I det mest remarkabla fallet uthämtades en nyckelring, som hade penetrerat en tunntarm och halvvägs omslutits av en annan tunntarm, så att den bildade en minirondell med fyra in- och utfarter. Tänk hur ont den stackars ungen måste ha haft! Hör föräldrarnas: »Åt upp din kolja August, annars får du ingen ris à la Malta till efterrätt!»

Hur som helst blev Tapirens slutsats:

Kejsarens nya cykel

Att köpa cykel i datorbutiken var förstås en ovanligt dum idé. Men den hade ju annonserat i lokaltidningen om »framtidens kommunikationslösningar redan idag», så jag tog mina sparslantar och gick dit. Genast dök det upp en brett leende expedit och tog hand om mig. Många blanka cyklar var prydligt uppställda bland allt annat som fanns där, men när jag började fråga om hurpass bra de fungerade log han lite överlägset och sade att det här var en Kvalitetsbutik som numera inte sålde enstaka cyklar utan »hela koncept».

Men jag stod på mig och sade att jag skulle ha en cykel och ingenting annat och pekade på en liten blå.

»Är den där bra?» undrade jag.

»Klart den är bra», sade expediten, »men den är förstås lite ren.» Jag tyckte väl inte att det var något fel – och den såg ju blank ut – tills jag förstod att han menade att den saknade precis allting som behövdes för att någon verkligen skulle kunna cykla på den. Sadel t ex fanns ingen, »för folk vill ju ha så många olika sadlar». Samma gällde för pedaler, styre och fotstöd.

»Inga ungar behöver opereras bara för lite nedsvalda föremål, nästan.»

Tänk, dessutom, hur många ungar som aldrig kommer till observation. Allt svinn bland legobitar, nycklar, mynt, fiskekrokar, ljusmanschetter, cykeldelar m m förklaras säkerligen av att de utgör persisterande legobezoirer etc i magen på våra små och kära.

Lagerkvists artikel måste emellertid stramas upp i det cineastiska, litterära och nautiska! Pansarkryssaren Potemkin tillhörde den ryska Svarta havs-flottan. Besättningen på kryssaren gjorde i juni 1905 myteri, vilken händelse har skildrats i en film av Eisenstein, *Pansarkryssaren Potemkin* (1926). Jag vill tro att kryssaren var uppkallad efter Grigorij Potemkin – militär, politiker, furste, Katarina II:s älskare och han med kulisserna.

Kapten Nemo var icke ägare till någon kryssare, däremot diabolisk skapare av ubåten »Nautilus» (Jules Verne: *Vingt mille lieues sous les mers*, på svenska »En världsomsegling under havet», 1870–71).

Lars Thulin
Kristianstad

Till slut hade vi i alla fall plockat ihop den här cykeln till något som jag skulle kunna ta mig hem på – och då skulle jag få fotstödet gratis. Det kallades »support», sade försäljaren och log ännu bredare. Sedan räknade han ihop allting på sin lilla bärbara och sade att det blir inte mer än 13 895 kr. Så jag tog upp plånboken och räknade fram fjorton tusenlappar, men när jag sedan tog cykeln och skulle ta ut den på gatan ställde sig försäljaren i vägen och sade att det blir faktiskt 3 495 kr till också. Han hade just upptäckt att det var moms på cyklar.

Vid det laget var jag nästan pank. Riktigt pank blev jag när han kom med en stor hög tjocka böcker. Först trodde jag att det var själva nationalencyklopedien, men det var bara manualerna som hörde till min nya cykel och jag blev tvungen att köpa till en pakethållare för 495 kr för att få hem dem.

Så nu sitter jag här på vinden och läser en tjock handbok på pidginengelska om hur man cyklar. För cykeln, den läste sig redan första dagen och butiken har av någon anledning gått omkull.

Avd.förest.